

**“สนค.” ประเมินผลกระทบน้ำท่วมปี 69 ราคายังไม่ขยับวงกว้าง
จับตารายได้-กำลังซื้อครัวเรือน กระทรวงพาณิชย์ติดตามปริมาณ-ราคาใกล้ชิด พร้อมดูแลค่าครองชีพประชาชน**

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ ประเมินผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วมปี 2569 พบว่า ขณะนี้แรงกดดันด้านราคายังอยู่ในวงจำกัดและยังไม่เห็นการปรับขึ้นของราคาสินค้าในวงกว้าง ขณะที่ผักสดบางรายการซึ่งเคยปรับสูงขึ้นเริ่มมีราคาลดลง ภายหลังการดำเนินมาตรการของกระทรวงพาณิชย์ในการเร่งกระจายสินค้าจากแหล่งผลิตที่ไม่ได้รับผลกระทบเข้าสู่ตลาด อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามผลกระทบต่อรายได้สภาพคล่อง เงินออม และกำลังซื้อของครัวเรือน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบอาจเผชิญทั้งรายได้ที่ลดลงและค่าใช้จ่ายจำเป็นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการใช้จ่ายในระยะต่อไป ขณะที่กระทรวงพาณิชย์ยังคงติดตามปริมาณและราคาอย่างใกล้ชิด พร้อมดำเนินมาตรการดูแลค่าครองชีพประชาชนอย่างต่อเนื่อง

นายันทพพงษ์ จิระเลิศพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (ผอ.สนค.) เปิดเผยว่า มหาอุทกภัยปี 2554 เป็นกรณีศึกษาสำคัญที่สะท้อนผลกระทบของน้ำท่วมต่อเศรษฐกิจหลายด้าน โดยมีประชาชนได้รับผลกระทบกว่า 16.2 ล้านคน หรือมากกว่า 5.2 ล้านครัวเรือน จากสถานการณ์น้ำท่วมที่ขยายจากพื้นที่เกษตรเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม รวมถึงกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่งผลต่อการผลิต การขนส่ง และการดำรงชีวิตของประชาชนในหลายพื้นที่

ในด้านเงินเฟ้อ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปี 2554 อยู่ที่ร้อยละ 4.03-4.19 ในช่วงเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ก่อนชะลอลงในเดือนธันวาคม โดยเงินเฟ้อในช่วงดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย ขณะที่ราคาสินค้าบางกลุ่ม โดยเฉพาะผักสด ผลไม้สด ไข่ และเนื้อสัตว์ ปรับเพิ่มขึ้น สะท้อนว่าสินค้าที่มีอายุการเก็บรักษาสั้นและพึ่งพาการขนส่งมีความอ่อนไหวต่อปัญหาการผลิตและการกระจายสินค้าในช่วงน้ำท่วม

“บทเรียนปี 2554 สะท้อนว่า น้ำท่วมส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าบางกลุ่ม โดยเฉพาะอาหารสดที่ได้รับผลกระทบจากการผลิตและการขนส่ง แม้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะไม่ได้ปรับเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนจากปัจจัยน้ำท่วมเพียงอย่างเดียว ดังนั้น การรักษาระบบผลิตและกระจายสินค้าให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จึงมีส่วนสำคัญในการดูแลเสถียรภาพราคา” นายันทพพงษ์กล่าว

สำหรับสถานการณ์ปี 2569 ข้อมูลกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2569 พบว่า ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2569 เป็นต้นมา มีพื้นที่ประสบอุทกภัยสะสมรวม 50 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ประชาชนได้รับผลกระทบประมาณ 1.48 ล้านครัวเรือน หรือมากกว่า 4.20 ล้านคน ขณะที่การติดตามราคาสินค้าในห้างโมเดิร์นเทรดช่วงปลายเดือนกันยายน 2569 พบว่า กว่าร้อยละ 70 ของรายการสินค้าที่ติดตามมีราคาทรงตัว ร้อยละ 12.4 ปรับเพิ่มขึ้น และร้อยละ 16.9 ปรับลดลง สะท้อนว่าการปรับขึ้นของราคายังไม่กระจายเป็นวงกว้าง

อย่างไรก็ตาม ผักสดบางรายการเผชิญแรงกดดันด้านราคา เช่น ผักบุ้งจีน กะเพรา และโหระพา ซึ่งมีอายุการเก็บรักษาสั้นและอ่อนไหวต่อทั้งน้ำท่วม พื้นที่เพาะปลูก และข้อจำกัดด้านการขนส่ง กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายในจึงเร่งประสานนำผักจากแหล่งผลิตที่ไม่ได้รับผลกระทบเข้าสู่ตลาดกลางอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดราคาขายส่งผักหลายรายการเริ่มปรับลดลง สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตที่ทยอยเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้น ขณะที่ไข่ไก่เป็นอีกสินค้าที่ต้องติดตามเนื่องจากฟาร์มผู้ผลิตบางแห่งได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม กระทรวงพาณิชย์จึงขอความร่วมมือผู้ส่งออกไข่ไก่ชะลอและเลื่อนแผนการส่งออกในช่วงนี้ เพื่อเพิ่มปริมาณสินค้าในประเทศ พร้อมขอความร่วมมือผู้เลี้ยงตรึงราคาไข่ไก่หน้าฟาร์มเพื่อรักษาปริมาณสินค้าและเสถียรภาพราคา

นายันทพพงษ์ กล่าวว่า นอกจากราคาสินค้าแล้ว อีกประเด็นที่ต้องติดตามคือรายได้ สภาพคล่อง และกำลังซื้อของครัวเรือน เนื่องจากน้ำท่วมอาจทำให้การประกอบอาชีพและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ไม่สามารถดำเนินได้ตามปกติ ส่งผลให้รายได้บางส่วนลดลง ขณะที่ครัวเรือนมีรายจ่ายจำเป็นเพิ่มขึ้น ทั้งค่าอาหาร การเดินทาง การเคลื่อนย้ายและดูแลทรัพย์สิน ตลอดจนค่าซ่อมแซมที่อยู่อาศัยและอุปกรณ์ประกอบอาชีพหลังน้ำลด ภาวะที่รายได้ลดลงพร้อมกับรายจ่ายจำเป็นที่เพิ่มขึ้นย่อมกดดันสภาพคล่อง ทำให้ครัวเรือนอาจต้องนำเงินออมออกมาใช้ หารายได้เพิ่มเติม หรือลดการใช้จ่ายในหมวดอื่น ซึ่งอาจส่งผลต่อกำลังซื้อและกิจกรรมการค้าในพื้นที่ในระยะต่อไป

ข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติจากกรณีน้ำท่วมปี 2554 โดยครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบร้อยละ 53.4 นำเงินออมออกมาใช้ ร้อยละ 41.0 หารายได้เสริม และร้อยละ 29.7 ปรับลดค่าใช้จ่าย สะท้อนว่า น้ำท่วมสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจได้พร้อมกัน 2 ด้าน คือ ภาวะอุปทานชะงักงัน (Supply Shock) จากผลผลิตและการขนส่งที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งอาจสร้างแรงกดดันต่อราคาสินค้าบางประเภท และภาวะรายได้ครัวเรือนลดลง (Household Income Shock) จากรายได้ที่ลดลงควบคู่กับรายจ่ายจำเป็นที่เพิ่มขึ้น ทำให้ครัวเรือนต้องนำเงินออมมาใช้หรือลดการใช้จ่ายในหมวดอื่น ส่งผลให้สภาพคล่องและกำลังซื้อลดลง และอาจส่งต่อไปยังการบริโภคและยอดขายของผู้ประกอบการในพื้นที่

สำหรับระยะต่อไป ปัจจัยสำคัญที่ต้องติดตาม คือ ขอบเขตพื้นที่ผลิตและพื้นที่เศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะความต่อเนื่องของการผลิตและการกระจายสินค้า รวมถึงการฟื้นตัวของรายได้และกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลังน้ำลด ซึ่งจะมีส่วนกำหนดระดับผลกระทบต่อราคาสินค้าและกำลังซื้อของประชาชน

สนค. เห็นว่า การรับมือกับน้ำท่วมในมิติด้านการค้าควรให้ความสำคัญกับการรักษาความต่อเนื่องของการผลิตและการกระจายสินค้า การติดตามปริมาณและราคาสินค้าจำเป็น รวมถึงการดูแลค่าครองชีพและกำลังซื้อของประชาชน ขณะที่หลังน้ำลดควรสนับสนุนให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและการค้ากลับมาดำเนินได้โดยเร็ว เพื่อช่วยฟื้นฟูรายได้ของประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์เตรียมดำเนินโครงการ “ไทยช่วยไทย ธงฟ้า ลดค่าครองชีพ” ตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2569 เป็นต้นไป โดยนำสินค้าอุปโภคบริโภคราคาประหยัดไปจำหน่าย เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในช่วงฟื้นฟู ตั้งเป้าจัดกิจกรรมกว่า 1,000 แห่ง ครอบคลุม 77 จังหวัดทั่วประเทศ

นายันทพพงษ์ กล่าวทิ้งท้ายว่า “จากการประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน ผลกระทบจากน้ำท่วมต่อราคาสินค้ายังอยู่ในวงจำกัด และ สนค. ประเมินว่ายังไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราเงินเฟ้อในภาพรวม โดยคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อทั่วไปทั้งปี 2569 ที่ร้อยละ 1.8–2.2 โดยมีค่ากลางที่ร้อยละ 2.0 อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ทั้งด้านราคาสินค้า รายได้ และกำลังซื้อของครัวเรือน เพื่อให้สามารถประเมินความเสี่ยงและเสนอแนวทางการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม”

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

9 ตุลาคม 2569